

Pavojai vaiko kelyje

2014 metais „eismo įvykiuose žuvo 24 nepilnamečiai, t. y. 13 daugiau negu 2013 metais, 6 iš jų žuvo dėl savo neatsargaus elgesio kelyje. Sužeisti 669 nepilnamečiai. Žuvę nepilnamečiai sudaro 9,1 proc. visų žuvusiųjų“ (Policijos departamento informacija).

Vaikui kelyje be autoįvykių tikimybės gresia ir daug kitų potencialių pavojų:

Pavojai fizinei sveikatai: šuns įkandimas, nepažįstamo užpuolimas, paslydimas, susižeidimas, pavojinga aplinka, dėl kurios vaikas gali patirti traumas, – neapšviestos gatvės, neaptverti tvenkiniai, šaligatvių trūkumas ir t.t.;

Pavojai psichologinei sveikatai: vaikas gali išsigąsti (šuns, baugios aplinkos ar nepažįstamojo), patirti praeivių patyčias, nesuvokdamas laiko užsižaisti bei pasiklysti ir t.t.;

Žinoma, tėveliai ir mokytojai moko vaikus, kaip reaguoti ištikus pavojui. Visgi skatindami vaikų savarankiškumą ir atsakomybę, atsižvelkite ne tik į Jūsų vaiko individualias savybes, bet ir į vaikų raidos dėsnius. Pavyzdžiui, vaikai iki septynerių metų dar sunkiai geba mąstyti logiškai ir turimas žinias pritaikyti praktikoje. („Emocinės raidos įtaka tolimesniam vaiko asmenybės vystymuisi“, Sigita Lesinskienė, Virginija Karalienė). „Nors vaikas ir žinos, kaip jis privalo elgtis tam tikru atveju, akimirksniu gali tai pamiršti ir pasielgti visiškai priešingai. Kitaip, nei tikimės, vaikas gali pasielgti dėl objektyvių vaiko ir suaugusiojo fizinių ir psichologinių skirtumų. Antai gatvėje gali susidaryti nenumatytos situacijos, nes vaiko regėjimo laukas yra žymiai siauresnis, todėl jam sunkiau apžvelgti ir įvertinti sudėtingą eismo situaciją; vaikui sunkiau nustatyti, iš kurios pusės sklinda garsas; vaikui sunkiau nei suaugusiajam suvokti, koku atstumu nuo jo yra ir koku greičiu juda kiti eismo dalyviai; dėl mažo ūgio vaikui sunkiau apžvelgti eismo situaciją; vaikams sunku suprasti kelių eismo sąvokas ir ženklų reikšmes, jiems taip pat sunku suvokti konkrečių saugios elgsenos veiksmų, poelgių svarbą“ („Saugus elgsens“, Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministerija, Lietuvos mokinių informavimo ir techninės kūrybos centras).

Net jei vaikas labai brandus ir savarankiškas, neįmanoma užtikrinti, kad jis tikrai nesusidurs nei su viena iš mūsų minėtų (ir neįvardintų) grėsmių. Ikimokyklinukams ir pradinukams tėvų palyda kelyje į mokyklą ir iš mokyklos labai svarbi, padedant vaikui išvengti pavojų arba apsaugant vaiką bei mokant jį reaguoti į minėtus veiksnius tinkamai. Net vyresniems mokiniams, kurie eina į mokyklą ir būrelius savarankiškai, reikalinga tėvų pagalba – svarbu, kad žinotumėte kuriuo metu, kurioje vietoje yra Jūsų vaikas ir reguliariai palaikytumėte su juo ryšį.

Linkme tėveliams ir jų vaikams būti saugiems kelyje!

Psichologė Kristina Leščinskaitė ir socialinė pedagogė Eva Palkovska